

"Kumpulan puutarhassa näkyy taas selviä kevään merkkejä: silmut paisuvat ja ensimmäisistä kottaraisista on tehty havaintoja.

© Linda Tammisto

Sisätiloissa – siemenpankissa olen nauttinut keväästä jo sydäntalvesta alkaen: herkän vaaleanvihreät taimet kasvatusaljoilla kertovat sekä viime kesän siementen hyvästä laadusta että onnistuneesta luonnon ympäristön simuloinnista."

– Mari Miranto, siemenpankkivastaava

MITÄ ON SAAVUTETTU?

Tähän mennessä Helsingin ja Oulun kasvitieteellisten puutarhojen kokoelmiin on liitetty kaikkiaan noin 180 etäsuojeltua kasvilajia sisältäen sekä putkilokasveja että sammalia. Valtaosa lajeista on Kumpulan kasvitieteellisen puutarhan siemenpankissa, josta löytyy yhteensä 142 lajin siemeniä. Kasvitieteellisten puutarhojen elävissä kokoelmissa lajeja on 64.

Oulun yksikössä on säilötty solukkoina 70 kasvilajia. Yhteensä 35 lajille on hankkeessa kehitetty sopiva syväjäätymenettelmä, ja tällä hetkellä 10 lajia on laitettu pysyvään syväjäättykseen.

© Annu Ruotsalainen

© Peetu Rytkönen

© Pinja Näkki

YHTEYSTIEDOT

Projektin johtaja
Marko Hyvärinen

Projektikoordinaattori
Sanna Laaka-Lindberg

(sähköposti: etunimi.sukunimi@helsinki.fi)

www.luomus.fi/escape
www.facebook.com/kasvitieteellinenpuutarha

LUOMUS

LUONNONTIETEELLINEN KESKUSMUSEO
NATURHISTORISKA CENTRALMUSEET
FINNISH MUSEUM OF NATURAL HISTORY

HELSINGIN YLIOPISTO

OULUN YLIOPISTO

METSÄHALLITUS

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

SYKE

ESCAPE

1.9.2012–31.8.2017

EX-SITU
CONSERVATION OF
FINNISH NATIVE
PLANT SPECIES

SUOMEN
LUONNONVARAISTEN
KASVIEN
ETÄSUOJELU

© Mika Kalliovirta

Suomen luonnonvaraisten kasvien etäsuojeluhanke ESCAPE toteuttaa Suomessa maailmanlaajuisista kasvistonsuojelustrategiaa. EU Life+ -ohjelman rahoittamaa hanketta koordinoi Helsingin yliopiston Luonnontieteellinen keskusmuseo Luomus. Muina toimijoina ovat Oulun yliopiston kasvitieteellinen puutarha, Metsähallitus sekä Suomen ympäristökeskus.

MITÄ ON ETÄSUOJELU?

Ex situ- eli etäsuojelu tarkoittaa luonnonvaraisten eliöiden suojelua niiden luonnollisten elinalueiden ulkopuolella. Se täydentää *in situ*-suojelua, jossa eliön elinkyky pyritään turvaamaan sen alkuperäisellä elinalueella. Esimerkiksi kasvitieteelliset puutarhat, eläintarhat, akvaariot ja erilaiset geenipankit etäsuojelevat monenlaisia eliöitä. Kasvilajeja voidaan etäsuojella kokonaisina kasviyksilöinä, siemeninä tai syväjäädetytyinä solukoina.

ESCAPE:n tavoitteena on edistää Suomen uhanalaisten luonnonkasvien suojelua sekä kehittää uusia *ex situ* -suojelun menetelmiä. ESCAPE pyrkii osaltaan turvaamaan monimuotoisuuden säilymistä tuleville sukupolville sekä lisäämään päättäjien ja suuren yleisön tietoisuutta etäsuojelusta.

© Lassi Kalleinen

© Sanna Laaka-Lindberg

© Sanna Laaka-Lindberg

Muun muassa itämerenlaukkaneilikkaa, vuorikuismaa, luhtaorvokkia, mäki-orvokkia, imeläkurjenhernettä sekä rönssysorsimoa on palautettu takaisin alkuperäisille kasvupaikoille yhteensä yhdeksänä populaationa.

Täysin uusille, sopiville alueille on avustetun leviämisen menetelmien avulla istutettu menestyksellisesti kaksi perämerenmarunan ja kolme rönssysorsimon populaatiota. Myös talvikkipajua tullaan istuttamaan uusille alueille vielä hankkeen aikana.

©Pertti Uotila

©Terhi Rytteri

Lisäksi luontaisilla kasvupaikoilla ja kasvitieteellisissä puutarhoissa on tehty kasvipopulaatioiden vahvistamista istuttamalla niihin uusia kasviyksilöitä.

ESCAPE on saanut näkyvyyttä useiden julkaisujen sekä erilaisten tempausten, työpajojen ja yleisölle avoimien näyttelyiden kautta. Hankkeella on myös omat nettisivut ja Facebook-tili, joilta löytyy ajankohtaista tietoa projektista.

© Ville Korhonen

ETÄSUOJELUA TULEVAISUUDESSA

Luonnon monimuotoisuuden huetessa lajien suojelumenetelmien kehitystyö on entistäkin tärkeämpää. Vaikka ESCAPE päättyykin vuonna 2017, etäsuojelutoiminta tulee jatkumaan. Tätä tukemaan ESCAPE julkaisee etäsuojeluoppaat, jotka tulevat saataville hankkeen nettisivuille.

© Emilia Kurila

